

МАУП

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ
Придунайська філія
Кафедра права**

Затверджую
Директор ПФ ПрАТ «ВНЗ
«МАУП»
проф. Гуменникова Т.Р.
«29» серпня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри права
Протокол №1 від 28 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри,
к.ю.н., доцент

Федосєєв П.М.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК18 Цивільне право

спеціальності:

081 «Право
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня:

Бакалавр
(назва освітнього рівня)

освітньої програми:

081 «Право»
(шифр і назва освітньої програми)

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Федосєєв Петро Михайлович, к.ю.н., доцент, доцент кафедри права

Викладач:

Федосєєв Петро Михайлович, к.ю.н., доцент, доцент кафедри права

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри права
 Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри, к.ю.н, доцент Федосєєв П.М.
 (підпис)

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньо-професійної
 програми «Право» 28 серпня 2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми Федосєєв П.М.
 (підпис)

Пролонговано:

- на 2025/2026 н.р. (підпис) (Федосєєв П.М.), «29» 08 2025 р., протокол № 1
 (ПІБ)

- на 20__/20__ н.р. _____ (_____) (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
 (підпис)

- на 20__/20__ н.р. _____ (_____) (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
 (підпис)

- на 20__/20__ н.р. _____ (_____) (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____
 (підпис)

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Придунайська філія
Кафедра права**

Назва дисципліни	<u>Цивільне право</u>
Викладач (-і)	Федосєєв Петро Михайлович
Портфоліо викладача (-ів)	--
Контактний тел.	--
E-mail:	pravokafedrapf@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://izmail.maup.com.ua
Консультації	Графік консультацій: – друга, четверта середа місяця – 14.00 - 17.00

1. Коротка анотація до дисципліни «Цивільне право»

Цивільне право протягом усього розвитку людства відігравало та буде відігравати надзвичайно важливу роль у захисті інтересів громадян і суспільства. Цивільне право забезпечує регулювання широкого кола суспільних відносин: відносини власності, товарно-грошового обігу, сфери особистого життя громадян, їх творчої та інтелектуальної діяльності. В зв'язку з чим Цивільний кодекс України називають другою конституцією держави.

Цивільне право є однією з найбільших та найскладніших галузей права. Складнощі його вивчення пояснюються великим обсягом навчального матеріалу, складністю теоретичних категорій, мінливістю та суперечливістю законодавчих актів.

Дисципліна «Цивільне право» є однією з фундаментальних навчальних дисциплін, що вивчаються студентами як юридичних так і не юридичних факультетів. Справжня дисципліна передбачає вивчення студентами основ громадянського права, знання яких необхідно при здійсненні практичної діяльності не тільки юристів всіх спеціалізацій і напрямів діяльності але і фахівців інших спеціальностей.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Цивільне право» є засвоєння здобувачами вищої освіти основних положень цивільного права як галузі права, знання яких необхідні юристу для виконання покладених на нього службових обов'язків, а також вироблення умінь застосовувати в практичній діяльності набуті знання та норми права.

Завдання вивчення дисципліни «Цивільне право»: розкриття змісту понять, категорій та інститутів цивільного права, законодавчих актів, спрямованих на приведення чинного законодавства у відповідність до умов ринкової економіки і правової держави. Вивчення цивільно-правових дисциплін передбачає також вироблення у здобувачів вищої освіти поваги до законів, уміння організовувати їх дотримання і виконання в практичній діяльності.

3. Формат курсу - очний (offline) та/або дистанційний (online)

4. Програмні результати навчання (інтегральна, загальні та спеціальні (фахові) компетентності)

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
Загальні компетентності / Soft-skills (ЗК) :	
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програм
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програм
ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програм
ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програм
Спеціальні (фахові) компетентності / Hard-skills (ФК)	
СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
СК8.Здатність застосовувати правові принципи та доктрини	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програм
СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програм
СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програм
СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програм
СК15. Здатність до самостійної підготовки актів правозастосування	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і знач	Повністю. Співвідноситься з метою курсу

Результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (результати навчання – РН):

РН1	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
РН5	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
РН6	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему
РН13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального права.
РН14	Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.
РН18	Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
РН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
РН21	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.
РН22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
навчальна дисципліна «Цивільне право»		
Курс	2	2
Семестр	3-й, 4-й	3-й, 4-й
Обсяг кредитів	8	8
Обсяг годин, в тому числі:	240	240
Аудиторні години:	60 лекційних та 40 семінарських (практичних) годин	24 лекційних та 16 семінарських (практичних) годин
Модульний контроль	2 модульні контрольні роботи (1 модульна контрольна робота в 3-му семестрі, 1 модульна контрольна робота в 4-му семестрі)	-
Самостійна робота Індивідуальне науково-дослідне завдання	140 годин	200 годин
Форма семестрового контролю	Залік (3-й семестр), курсова робота (4-й семестр), екзамен (4-й семестр)	Залік (3-й семестр), курсова робота (4-й семестр), екзамен (4-й семестр)

6. Статус дисципліни: цикл професійної підготовки, обов'язкова дисципліна

7. Пререквізити (перелік попередньо прослуханих курсів): вивчення курсу «Цивільне

право» передбачає наявність знань із базового курсу «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Державне будівництво та місцеве самоврядування», «Судові та правоохоронні органи України», «Юридична деонтологія», «Римське право».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Програмне забезпечення для доступу до законодавчої бази на сайті: www.rada.gov.ua/laws
2. Програмне забезпечення для доступу на сайт «Судова влада України»: <https://court.gov.ua/>
3. Програмне забезпечення для доступу на сайт «Єдиним державним реєстром судових рішень»: reyestr.court.gov.ua/
4. Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран

9. Політика курсу

Студент дотримується правил академічної доброчесності відповідно до «**Положення щодо впровадження системи академічної доброчесності в Придунайській філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП»**», ухваленого рішенням Вченої ради Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (протокол від 17.12.2019 р.) та «**Положення щодо впровадження системи забезпечення академічної доброчесності кафедри права Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП»**» (протокол засідання кафедри права від 30.06.2020 р., ухвалено рішенням Вченої Ради Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «МАУП» від 27.08.2020 р.).

Вимоги викладача:

- обов’язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки на консультаціях;
- здійснення підготовки тез доповідей та участь у конференціях, конкурсах наукових робіт та ін.

–опрацювання теоретичного матеріалу та практичних завдань, які надані в курсі «Цивільне право» на платформі Google Classroom (код класу надається викладачем на першому занятті).

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів, а також при необхідності виконання певних завдань, передбачених навчальною дисципліною);
- списування та плагіат.

Реферативні роботи студент виконує самостійно, з обов’язковим посилення на джерела інформації та самостійно перевіряє їх онлайн на безкоштовних сервісах на наявність плагіату.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «**Цивільне право**», є сумою балів за виконання семінарських (практичних) завдань, самостійну роботу, індивідуально-дослідні завдання з врахуванням балів, отриманих під час екзамену.

Студент, який не з’являвся на заняття (незалежно від причин) повинен відпрацювати пропущені заняття (незалежно від причини пропуску) та відпрацювати незадовільні оцінки під час консультацій.

10. Схема курсу

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

[illegible]

11. Форми і методи навчання

Основними видами навчальних аудиторних занять є *лекції, семінарські заняття, консультації*.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації, лекція-консультація.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу студентів до найбільш важливих проблематичних питань з відповідної теми, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формувати та обґрунтовувати власну позицію, висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу за допомогою технічних засобів навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

Лекція-консультація є поєднанням викладу нової навчальної інформації лектором з постановкою запитань. Лектор консультує студентів у ході лекційного викладу, що сприяє кращому засвоєнню ними навчального матеріалу. Вона може проводитись за різними сценаріями: запитання – відповіді; запитання – відповіді – дискусії.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-то: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опонуванням, групові проєкти та кейс-завдання.

Студенти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних ситуаціях.

Програмою курсу також передбачено - виступ за темою **індивідуального заняття**

12. Система оцінювання навчальних досягнень

Оцінювання знань здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<http://surl.li/fakmiz>), «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<http://surl.li/xodocy>).

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	3-й семестр		4-й семестр	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	15	15	15	15
Відвідування практичних та семінарських занять	1	10	10	10	10
Робота на практичному та семінарському заняттях	10	9	90	9	90
Виконання завдань для самостійної роботи	5	10	50	10	50

Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ (науковий реферат, презентація, доповідь на конференції)	30	1	30	1	30
Разом	-		220	-	220
Максимальна кількість балів – 3-й семестр – 220 балів					
Максимальна кількість балів – 4-й семестр – 220 балів					
Розрахунок: 3-й семестр - 220:100=2,20. Студент набрав Х балів; розрахунок: Х:2,20 = загальна кількість балів. 4-й семестр –220:100 =2,20 Студент набрав Х балів; розрахунок: Х:2,20 = загальна кількість балів.					

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Самостійна робота передбачає опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, нормативно-правових актів, підготовка до семінарських занять, самостійне розв'язання задач – казусів по темах.

До методів СРС, що сприяють індивідуалізації та інтенсифікації освітнього процесу, відносимо: проблемно-пошукові (опрацювання першоджерел, вивчення нормативно-законодавчої та правової бази, самостійне вирішення практичних завдань); методи проектного навчання (участь у круглих столах); колективної розумової діяльності (групові ситуаційні завдання), застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (унаочнення запропонованого викладачем навчального матеріалу, підвищення мотивації студентів до самостійної роботи за рахунок її наближення до реальних умов майбутньої професійної діяльності).

Критерії оцінювання завдань для самостійної роботи:

- змістовність – 3 бали;
- відповідність діючому законодавству та стилю оформлення – 2 бали;

Максимальна кількість балів за одну тему (одиницю) цієї роботи – 5 балів

Індивідуальні завдання: індивідуальне науково-дослідне завдання (написання рефератів, підготовка презентацій, виступ на конференції з підготовкою те доповідей та презентацій – для студентів денної форми навчання).

Критерії оцінювання ІНДЗ:

- повнота розкриття теми, дотримання діючого законодавства, матеріалів юридичної практики – 10 балів;
- якість інформації – 10 балів;
- самостійність, креативність, для доповідей на конференцію, наукових рефератів та презентацій – 10 балів.

Максимальна кількість балів за один вид індивідуального завдання - 30 балів

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань за визначеними темами проводиться письмово у формі відповідей на теоретичні питання або розв'язання практичних завдань, виконання тестів, тощо.

При виконанні модульних завдань оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

Критеріями оцінки правильності виконання модульних контрольних завдань є:

№ п\п	Критерії оцінки знань студента виявлених під час проведення модульного контролю	Кількість балів
1.	студент в процесі письмової відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання , виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість	25 балів
2.	студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань , тощо; або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість балів	15 балів
3	студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповідь на 1/3 (одну третину) поставлених запитань, тощо. Або відповідає на тестові завдання з використанням комп'ютерної техніки на відповідну кількість балів	10 балів
4.	студент дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання , тощо.	0 балів

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Цивільне право» проводиться у формі заліку (3-й семестр) та екзамену (4-й семестр).

Підсумкова кількість балів за 3-й семестр визначається як сума за результатами поточної роботи студента (форма контролю залік).

Форма проведення *екзамену*, зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), вагомість співвідношення видів оцінювання визначаються кафедрою права.

Екзамен оцінюється у 100 балів, на який виноситься весь обсяг навчальної дисципліни та розподіляються між кількістю питань.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА за рік по дисципліні = це середнє арифметичне між результатами поточних досягнень (РПД) за 3-й та 4-й семестр та результатами підсумкового контролю (екзамену) (РПК).

Обраховується по формулі:

$(РПД\ 2\ семестр + РПД\ 3\ семестр + РПК) : 3 = \text{загальна оцінка}$

Наприклад:

– за 3-й семестр студент набрав 190 балів ($190:2,44 = 78$ балів);

– за 4-й семестр студент набрав 200 балів ($200:2,44=82$ бали);

– за відповідь на екзамені студент одержав 85 балів.

Підсумок: $(78+82+85) : 3 = 82$ бали (бал, який проставляється в залікову книжку студента, у перерахунку на традиційну оцінку це добре (В)).

Студент допускається до семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, які передбачені силабусом та робочою програмою навчальної дисципліни та відвідав всі аудиторні заняття, які передбачені розкладом.

Система ліквідації академічної заборгованостей має такий зміст:

- студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 35 до 59 балів, після належної підготовки має право повторного складання екзамену (заліку);
- студент, який набрав за результатами поточного і підсумкового контролю від 0 до 34 балів тобто менше 50% кількості балів, достатніх для отримання задовільної оцінки, зобов'язаний пройти повторний курс вивчення дисципліни перед повторним складанням екзамену (заліку).

16. Орієнтовний перелік питань до екзамену по дисципліні «Цивільне право»

1. Предмет і метод цивільного права.
2. Джерела цивільного права. Цивільне законодавство.
3. Поняття та види цивільних правовідносин.
4. Підстави виникнення цивільних правовідносин. Юридичні факти.
5. Цивільні права та межі їх здійснення.
6. Виконання цивільних суб'єктивних обов'язків.
7. Право на захист та види захисту цивільних прав та інтересів.
8. Відшкодування шкоди. Майнова та немайнова (моральна) шкода.
9. Поняття фізичної особи. Місце її проживання.
10. Цивільна правоздатність фізичної особи.
11. Поняття та види цивільної дієздатності фізичної особи.
12. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи та визнання фізичної особи недієздатною.
13. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення фізичної особи померлою.
14. Поняття та ознаки юридичної особи.
15. Види юридичних осіб та їх організаційно-правові форми.
16. Підприємницькі товариства та їх види.
17. Порядок створення та державна реєстрація юридичної особи.
18. Припинення діяльності та ліквідація юридичної особи.
19. Поняття та види об'єктів цивільних прав. Речі як об'єкти цивільних прав.
20. Гроші та цінні папери як об'єкти цивільних прав.
21. Поняття, види та форма правочину.
22. Недійсність правочину. Правові наслідки недійсності правочину.
23. Поняття, види та підстави представництва. Довіреність.
24. Поняття та види позовної давності.
25. Поняття, зміст та види особистих немайнових прав.
26. Поняття, зміст та форми права власності.
27. Способи набуття і припинення права власності.
28. Земля (земельна ділянка) як об'єкт права власності.
29. Право власності на житло.
30. Право власності Українського народу, державна та комунальна власність.
31. Право приватної та спільної власності.
32. Захист права власності.
33. Поняття та види речових прав на чуже майно. Емфітевзис та суперфіцій.
34. Поняття, об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.
35. Поняття, види зобов'язання та підстави його виникнення.
36. Сторони зобов'язання. Третя особа у зобов'язанні.

37. Загальні умови та порядок виконання зобов'язання. Забезпечення виконання зобов'язання.

38. Підстави та способи припинення зобов'язання.

39. Відповідальність за порушення зобов'язання та її підстави.

40. Відшкодування збитків, завданих порушенням зобов'язання. Збитки і неустойка.

41. Поняття та види договору.

42. Зміст і тлумачення договору. Свобода договору.

43. Укладення, зміна і розірвання договору.

44. Поняття, значення та види договору купівлі-продажу.

45. Елементи договору купівлі-продажу.

46. Роздрібна купівля-продаж.

47. Поняття, ознаки та правова природа договору поставки.

48. Зміст і порядок укладення договору поставки.

49. Постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу (договір енергопостачання).

50. Договір дарування. Пожертва.

51. Договір ренти.

52. Договір довічного утримання (догляду).

53. Поняття і предмет, загальна характеристика договору найму.

54. Користування річчю, переданою у найм. Ремонт та поліпшення речі, переданої у найм.

55. Припинення та розірвання договору найму. Переважні права наймача.

56. Прокат.

57. Найом (оренда) земельних ділянок.

58. Найом (оренда) транспортних засобів.

59. Найом житла.

60. Лізинг.

61. Поняття та види договору підряду.

62. Договір побутового підряду.

63. Будівельний підряд.

64. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських і технологічних робіт.

65. Поняття, види та термін договору про надання послуг.

66. Договір перевезення вантажу. Оформлення договору перевезення.

67. Договір перевезення пасажирів та багажу.

68. Договір транспортного експедирування.

69. Поняття та форма договору зберігання. Обов'язок прийняти річ на зберігання.

70. Зберігання на товарному складі. Складські документи.

71. Спеціальні види зберігання.

72. Договір доручення та договір комісії.

73. Поняття, форма та істотні умови договору управління майном.

74. Поняття, предмет, форма та істотні умови договору страхування.

75. Договір позики.

76. Кредитний договір. Комерційний кредит.

77. Договір банківського вкладу, його форма та види.

78. Форми розрахунків. Види безготівкових розрахунків.
79. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір.
80. Договір комерційної концесії (франчайзинг і франшиза).
81. Договір про спільну діяльність. Договір простого товариства.
82. Поняття та види недоговірних зобов'язань.
83. Правові засади відшкодування шкоди (деліктні зобов'язання).
84. Поняття, характерні ознаки та види спадкування.
85. Спадщина: поняття та загальна характеристика.
86. Спадкування за заповітом.
87. Заповідальний відказ. Право на обов'язкову частку у спадщині. Заповіт з умовою.
88. Спадкування за законом.
89. Порядок, терміни прийняття спадщини. Наслідки пропущення терміну для прийняття спадщини.
90. Оформлення спадщини. Спадковий договір.

17.Шкала відповідності оцінок: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти :

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 №435-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. №436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. №2947-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
5. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. №1616-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
6. Про місцеве самоврядування: Закон України від 21.05.1997 р. №280/9-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
7. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.1991 № 987-XII.

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12>

8. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11.12.2003 р. № 1382-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15>

9. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 №1576- XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

10. Про приватизацію державного і комунального майна: Закон України від 18.01.2018 №2269-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19>

11. Про приватизаційні папери: Закон України від 06.03.92 № 2173-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2173-12>

12. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 №4572-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>

13. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

14. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. №2657-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

15. Про цінні папери та фондовий ринок: від 23.02.2006 р. №3480-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>

16. Про затвердження Правил опіки та піклування: Наказ Державного комітету у справах сім'ї та молоді від 26.05.1999 р. №34/166/131/88. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0387-99>

17. Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку: Закон України від 14.05.2015 № 417-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/417-19>

18. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. №222-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>

19. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 р. №157-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>

Базова:

1. Аванесян Г. М., Басенко Р. О. А 13 Цивільне право України (Загальна частина) : навчально-методичний посібник. Полтава : ПІЕП, 2020. 199 с.

2. Кіріяк О.В., Пацурківський Ю.П., Гудима-Підвербецька М.М. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник / О.В. Кіріяк, Ю.П. Пацурківський, М.М. Гудима-Підвербецька. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.

3. Парасюк М.В., Парасюк В.М., Грабар Н.М. Цивільне право України (загальна частина) (у схемах та таблицях): навч. посіб. Львів : Растр-7, 2020. 364 с.

4. Цивільне право. Загальна частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, Н. О. Горобець та ін.; за заг. ред. С. О. Сліпченка, О. Л. Зайцева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 332 с.

5. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / Аврамова О. Е., Вакулович Е. В., Горбенко А. С. та ін. ; за заг. ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 420 с.

6. Цивільне право України. Частина перша : посіб. для підгот. до іспитів / В. І. Борисова, К. Ю. Іванова, Б. П. Карнаух, Ю. Є. Ходико ; за заг. ред. В. І. Борисової. Харків : Право, 2019. 248 с.

7. Цивільне право України. Частина друга : посіб. для підгот. до іспитів / В. І. Борисова, К. Ю. Іванова, Б. П. Карнаух, Ю. Є. Ходико ; за заг. ред. В. І. Борисової. Харків : Право, 2019. 242 с.

8. Цивільне право України: підручник: в 2 т. Т. 1 / кол. авторів; за ред. Г.Б. Яновицької, В.О. Кучера. Львів: «Новий Світ-2000», 2016. 444 с.

9. Цивільне право України: підручник : в 2 т. Т. 2 / кол. авторів; за ред. Г.Б. Яновицької, В.О. Кучера. Львів; «Новий Світ-2000», 2016. 428 с.

Допоміжна:

1. Актуальні проблеми цивільно-правового регулювання договірних відносин в Україні: монографія / колектив авторів; К.: Інтерсервіс, 2020 – 204 с.
2. Азімов Ч. Поняття і зміст приватного права. *Вісник Академії правових наук України*. 2016. № 3. С. 50–58.
3. Антошкина В. К. Способи тлумачення в цивільному праві та їх роль в правозастосовній практиці. *Часопис Київського університету права: Український науково-теоретичний часопис*. 2015. №3. С. 110–114.
4. Блажівська Н. Є. Особливості вчинення окремих видів електронних односторонніх правочинів. *Університетські наукові записки : часопис Хмельницького університету управління та права*. 2015. №2. С. 95–102.
5. Булеца С. Б. Цивільно-правові відносини у галузі медичної діяльності: проблеми теорії та практики: монографія. Ужгород : Ліра, 2015. 600 с.
6. Весна Н. О. Деякі питання визначення поняття цивільно-правового договору. *Університетські наукові записки: часопис Хмельницького університету управління та права*. 2015. №2. С. 103–108.
7. Висновки Верховного Суду України у цивільних справах за II півріччя 2015 р. *Вісник Верховного Суду України : Офіційне науково-практичне видання*. 2016. №5. С.17– 41.
8. Галасюк В.В. Справедлива мінова вартість об'єктів в угодах купівлі-продажу, дарування і міни. Дніпро: АртПрес, 2017. 204 с
9. Договір як універсальна форма правового регулювання: монографія / за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 399 с.
10. Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. / За ред. О.В. Дзери. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 1199 с.
11. Договірне право України: навчальний посібник / упоряд.: І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. К.: Центр учбової літератури, 2018. 259 с.
12. Заболотна Н.Я. Інформація як самостійний об'єкт цивільного права: теоретичне дослідження. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 104-106.
13. Завадська О.П. Принцип повного відшкодування шкоди при визначенні обсягу цивільно-правової відповідальності за вчинення терористичного акта. *Університетські наукові записки. Право. Економіка. Управління*. 2018. Вип. 3-4 (67-68). С.128-138.
14. Калюжний В. Цивільно-правовий захист при невиконанні договору найму житла. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 12. С. 15-20.
15. Карпенко Р.В. Еволюція речового права України. *Право і суспільство*. 2024. № 1. Т. 1. С. 4953.
16. Марусяк Л. О Системне тлумачення норм цивільного права. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Юридичні науки*. Вип. 2 (65), 2023. С. 30-34.
17. Марусяк Л. О. Цивільно-правова охорона публічних інтересів. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Юридичні науки*. Вип. 4 (67). 2023. 16 С. 25-31.
18. Марусяк Л. О. Цивільно-правовий метод регулювання суспільних відносин у контексті його сучасного розуміння. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. Київ : ПрАТ “ВНЗ “Міжрегіональна Академія управління персоналом”, 2024. № 3. С. 20-26.
19. Маслова-Юрченко Є. О. Теоретичні аспекти захисту права на житло. *Цивільне право: проблеми теорії та правозастосування : матеріали XXI наук.-практ. конф., присвяч. 101-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., ректора Харків. юрид. ін-ту (1962-1987 рр.) В. П. Маслова (Харків, 17 лют. 2023 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Національна академія правових наук України, Відділення цивільно-правових дисциплін, Харків. обл. осередок Всеукраїн. громад. орг. "Асоціація цивілістів України". Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2023. С. 193-196.*

20. Панченко С. С. Правова природа строку в цивільному праві. Університетські наукові записки: часопис Хмельницького університету управління та права. 2015. №3. С. 87–97.
21. Паснок А.О. Характеристика особливостей предмета договору роздрібної купівлі-продажу як однієї з його істотних умов. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 2. С. 40-45.
22. Паламарчук О. Застосування та оформлення бартерного договору на практиці. Діловодство. 2019. № 6. С. 49-53.
23. Пленюк М. Місце правовстановлюючого юридичного факту в механізмі цивільно-правового регулювання зобов'язальних відносин. *Юридична Україна*. 2015. №3. С. 38–43.
24. Посикалюк О. П. До питання про поняття юридичної особи публічного права *Часопис Хмельницького університету управління та права*. 2015. №1. С. 46–59.
25. Цивільне право України: нові виклики і перспективи розвитку : XVIII міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 98-й річниці з дня народження В. П. Маслова (Харків, 28 лют. 2020 р.)
26. Романюк Я. Класифікація цивільно-правових норм: доктринальні підходи. *Право України*. 2016. №4. С. 100–108.
27. Туницька Є. О. Медіація як спосіб захисту прав учасників кредитних відносин. Цивільне право: проблеми теорії та правозастосування : матеріали XXI наук.-практ. конф., присвяч. 101-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., ректора Харків. юрид. ін-ту (1962-1987 рр.) В. П. Маслова (Харків, 17 лют. 2023 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Національна академія правових наук України, Відділення цивільноправових дисциплін, Харків. обл. осередок Всеукраїн. громад. орг. "Асоціація цивілістів України". Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2023. С. 234-236.
28. Федосєєв П.М. Поняття та сутність зобов'язань в сфері оновлення цивільного законодавства України. *Юридичний вісник*. №5, 2021 р. С.71-78
29. Федосєєв П.М., Бальжик І.А., Тодорова М.П. Теоретичні та практичні проблеми застосування цивільно-правової відповідальності за порушення екологічного законодавства України. *Наукові записки. Серія право*. №15. 2023.
30. Федосєєв П.М., Овчатова-Редько А.О., Давидова В.І. Правове регулювання релігійних організацій: національний і зарубіжний підхід до гарантування релігійних свобод. *Юридичний науковий електронний журнал*. №3, 2024 р. С.285-288.
31. Федосєєв П.М., Філіпова Н.А., Бутенко М.В. Міжнародні стандарти захисту прав споживачів у цивільно-правових відносинах. *Наукові записки. Серія: Право*. №18, 2025. С. 319–323
32. Федорич І.Я. Здійснення права на спадкування за цивільним законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Івано-Франківськ, 2018. 18 с
33. Цивільне право: загальна частина. Практикум : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / кол. авт. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 232 с.
34. Чанишева А. Системно-структурний метод дослідження змісту зобов'язальних відносин. *Право України*. 2016. №4. С. 109–115.
35. Яроцький В. Л., Філонова Ю, М. "Володіння" як цивільно-правова категорія в умовах рекодифікації (оновлення) цивільного законодавства України. Цивільне право: проблеми теорії та правозастосування : матеріали XXI наук.-практ. конф., присвяч. 101-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., ректора Харків. юрид. ін-ту (1962-1987 рр.) В. П. Маслова (Харків, 17 лют. 2023 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Нац. акад. прав. наук України, Від-ня цивільно-прав. дисциплін, Харків. обл. осередок всеукр. громад. орг. "Асоц. цивілістів України". Харків, 2023. С. 42-48.

Офіційні сайти державних органів:

1. www.rada.gov.ua/laws - офіційний сайт Верховної Ради України
2. www.court.gov.ua/dsa - сайт Державної судової адміністрації України

3. <http://nsj.gov.ua/ua/about/regulations/> - сайт Національної школи України
4. <http://www.nbu.gov.ua/nyub/index.html> - сайт Національної бібліотеки України імені

В.І. Вернадського

5. <http://www.president.gov.ua>. – офіційний веб-сайт Президента України.
6. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
7. <http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб портал судової влади в Україні
8. <http://www.scourt.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду України.
9. <http://www.sc.gov.ua> – офіційний веб-сайт Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ.
10. <http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
11. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.

Електронні бібліотеки:

1. <http://www.nbu.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.
2. <http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.
3. <http://www.pravoznavec.com.ua> – Електронна бібліотека юридичної літератури “Правознавець”.